
Herstel voor de totale mens

Weerspanningheid (1)

J.G.Bulthuis

Het evangelie van Jezus Christus leert ons om de weg door de hemelen te gaan teneinde volledig herstel van de totale mens te vinden en te ontvangen. In ons zoeken naar innerlijke genezing is het dus van groot belang inzicht in de geestelijke wereld te ontwikkelen. Daar zijn immers de bronnen van heil en kracht aanwezig, die de goede God voor zijn kinderen ontsloten heeft in zijn Zoon. Daar zijn eveneens de veroorzakers van alle onheil en beschadiging werkzaam, de boze geesten uit het rijk van satan. Twee vijanden zijn in de voorgaande studies tentoongesteld: de geest van verwerping en die van hysterie.

In de komende studies zullen wij ons bezig gaan houden met een derde vijand, die eigenlijk de gevaarlijkste en sterkste is: de geest van weerspanningheid. Een demonische macht die niet alleen innerlijke beschadiging teweeg brengt, maar tevens de geestelijke ontwikkeling van de gelovige en dus van de gemeente in de eindtijd tracht te blokkeren. Dit vormt wel het belangrijkste motief om juist in deze tijd de ogen van Gods volk te openen om tot een definitieve doorbraak te komen naar de vrijheid en ruimte van het zoonschap.

Tweedeling

De naam weerspanning is ontleend aan de bijbel. Het begrip komt daar veelvuldig voor. Het omschrijft de weerbarstige houding, de hardnekkigheid, de onwil, het wederstrevende, de verharding en de ongehoorzaamheid. Zowel in het oude als in het nieuwe testament worden voorbeelden van weerspanning beschreven. En in de ons omringende wereld worden we er

Wetteloosheid

dagelijks mee gekonfronteerd. Dit gebeuren bestrijkt dan ook een groot terrein van het menselijk handelen.

Om de veelzijdige verschijnselen van de werking van de geest van weerspanningheid wat doorzichtig te maken, zullen we een tweedeling ervan maken.

- * Allereerst de meest opvallende uitingen van weerspanningheid: de brute uitbrekende ongehoorzaamheid, het verzet en het geweld daarin, kortweg de wetteloosheid zoals die zich in deze wereld steeds openlijker manifesteert. Dit aspect wordt beknopt behandeld.
- * Ten tweede de verholen en subtiele tegenwerking in ons innerlijk en in de gemeente op allerlei terrein. Dit aspect krijgt onze uitvoerige aandacht.

Voor velen is de brutale en demonstratieve vorm van weerspanningheid herkenbaar en wordt - gelukkig - door de meeste gelovigen afgewezen. Het is een wetteloos gedrag dat in de wereld om ons heen hand over hand toeneemt. We noemen in dit verband eens wat signalen:

- * Ongehoorzaamheid: Aan alles wat boven de mens gesteld is. Een lak hebben aan autoriteiten, aan wetten en regels, aan wat behoort.
- * Gezagsondermijning: Het bespottelijk maken van bv. bestuurders, de leiding, ouders, e.d.
- * Geweld: Tegen gezagsdragers en hun dienaren. Revolutie. Ook vervolgingen, zie Hand.7:52,56,57, en Hand.9:1.
- * Ontkenning: Van hiërarchische verhoudingen. Het ter discussie stellen van gezag en leiding in 't algemeen.
- * Verzet: Men is bij voorbaat 'tegen'. Weigeren in het geheel mee te gaan. Opstaan tegen elkaar. Altijd dwars liggen. De betweter die het 'anders' ziet. Opstandigheid. Koppigheid, hardnekkigheid. Weerleggen en tegenspreken. Eigenwijsheid.
- * Brutaliteit: Openlijke aktievoering. De demonstratie. De spotters en schreeuwers die voor niets opzij gaan.
- * Irritatie: Meteen beledigd. "Dat pikken we niet!"
- * Alternatief: Gewild anders dan de anderen. Opzet-

telijk.

- * Agressiviteit: Met woorden, met de vuisten, in het verkeer (in samenwerking met hysterie), in de politiek, op het werk, op straat, in de gezinnen.
- * Hardheid: Ongevoelig, koud, liefdeloos, wreed.
- * Verheffing: De hoogmoedige übermensch die God en de naaste meent te kunnen trotseren. (In het oude testament bv.Goliath). De braller met de vuist ten hemel.

In de bijbel vinden wij voorzeggende uitspraken over deze ontwikkeling in de wereld. Men leze o.a. eens de volgende gedeelten:

Jesaja 3:1-9.

Mattheüs 24:7,12

Romeinen 1:28-32.

2 Thessalonicenzen 2:3,4.

2 Timotheüs 3:1-5.

Eindtijd

Vooraf in de eindtijd nemen bovengenoemde werkingen hand over hand toe en zullen daarin resulteren dat de gehele wereld in handen van de mens der wetteloosheid bij uitstek komt, de antichrist. De mensheid wordt hierdoor gedompeld in een radeloze angst en deze aarde wordt tot een woestenij (Micha 7:13 en Zach.11:6). Het behoeft geen nader betoog dat de gelovigen verschoond dienen te blijven van deze tijdgeest, van de weerspanning. Daarbij moeten allen zich tevens inzetten om onze jeugd te bewaren voor dit vuur. Het is reeds ontstoken en overal om ons heen in de maatschappij merkbaar. De televisie is hiervan het meest suggestieve informatiemedium voor de massa.

Ofschoon deze verwording zich voor onze ogen voltrekt, betekent dit voor Gods volk niet een uitzichtloos doemdenken. God loopt voorop en bouwt zijn reddingsark. Op de berg Sion zal ontkoming zijn. De mens in Christus zal samen met zijn broeders en zusters in de gemeente tot volheid komen. Een volheid van heilige Geest, een volheid van Christus (Ef.3:19). Alleen zo, en absoluut niet anders, is bewaring en doorkoming mogelijk. Moge deze studie dan mede een

---

De gelovige

bijdrage vormen om tot waakzaamheid en duidelijkheid te komen aangaande de ontwikkelingen in de hemelse gewesten, voor nu en in de nabije toekomst.

Uitvoeriger aandacht zouden we schenken aan weerspanning in en onder ons, gelovigen. Enkele aspecten uit de hier bovengenoemde lijst zijn eveneens geldend voor kinderen Gods, zij het op minder grove wijze. Daarbij worden dan tevens een aantal andere werkingen toegevoegd, zodat we, gewoontegetrouw, maar weer gebruik maken van een opsomming.

- * Verzet: Meestal tegen zijn. Verzet tegen nieuwe ontwikkelingen in de boodschap, in de organisatie van de gemeente, in het beleid van de leiding (2 Tim.3:8). Onderling verzet, bv.naar de partner, naar de medebroeders en -zusters, naar kollega's toe. De dwarsdrijver (2 Tim.2:25). Snel tot tegenactie bereid. We noemen hier eveneens de behoefte om je altijd te verweren en te verdedigen. (Hand.7:51).
- * Eigenwijsheid: Een eigen visie vasthouden, het net steeds iets anders zien dan de anderen. Altijd nog wat van de eigen mening toevoegen aan de prediking (en spreker). Kritiek. (Rom.12:16).
- * Verheffing: Trots, vrome hoogmoed. De ander niet nodig hebben. Het eventueel ook wel zonder de gemeente kunnen. Een eigen weg gaan. (Col.2:18,19,23a).
- * Niet voegzaam: Laat zich niet gemakkelijk leiden. Moeilijk te voegen in het geheel. (1 Petr.1:14).
- * Ja maar..! Altijd een wederwoord hebben. Steeds die tegengestelde gedachten: ja...maar...! In vergaderingen kan zo'n opstelling remmend werken. De ander krijgt dan het gevoel dat hij steeds moet overtuigen en misschien nu zelf wel een doordrammer lijkt. (Rom.10:21).
- * Logica: Na het "ja maren..." volgt een ogenschijnlijk

---

logische redentatie. Als in het pastorale gesprek de gedachten Gods aangereikt worden, reageert de hulpvragende vaak met: ja, dat is wel waar, maar.....Er volgt dan een zogenaamd logisch verhaal, dat de waarheden uit het evangelie afzwakt of de hulpverlener in verlegenheid brengt. Het lijkt dan 'bewezen te zijn' dat ook vanuit het evangelie niet alles zo maar op te lossen is.

Ook in het denken kan dat 'ja maren' en die 'leugenlogica' door blijven zeuren.

- * Irritatie: Niet de overgevoeligheid, maar de geprikkelde, korzelige reactie. Het boze verzet.
- * Hardheid: Liefdeloos, koud, stug, bars, onvriendelijk, kortaf, weinig medegevoel, onbarmhartig. (2 Tim.3:3a).
- * Bitterheid: Een wortel van bitterheid, soms haat, in het hart. Onverzoenlijk. Rancune. Wrok.
- * Geremdheid: Gesloten, stil, op slot. Nogal gevoelloos in uitingen. Weinig mededeelzaam. Ook remming op verstand en denken, (o.a.leerproblemen) en in geloofszaken, (Luc.24:25).
- * Isolement: Levend op een eiland. Het zelf wel uitzoeken. Naarbinnen gekeerd leven. Daardoor vaak een afwerende en afwijzende houding.
- * Uitstellen: De zaken en opdrachten die gebeuren moeten voor je uit schuiven. Traineren. Moeizaam tot aktie komen. Vertraagd levensritme. "Dat doe ik morgen wel". Afschuiven. Laks en lui worden. (Matth.25:26).
- * Onlust: Gevoelens van 'ik heb er geen zin in'. Tegenzin. Het zegt en doet je niks. Doods (Weerspannigen wonen in een dor land, Ps.68:7). Weinig enthousiasme. (Op.3:15).
- * Koppigheid: Hardnekkig, stijf, niet toe kunnen ge-

ven. Geen schuld kunnen bekennen en moeilijk de ander kunnen vergeven. Onbuigzaam. (2 Kron.30:8).

- * Onmacht: Men kàn niet tot daden komen. Verlamd.
- * Onwil: Weigeren. Een pertinent neen! (Matth.23:37b en Luc.19:14).
- * Passiviteit: Laat maar...Voor mij hoeft het allemaal niet zo nodig...
- * Blindheid en doofheid: Voor inzicht en onderscheiding; voor begrip van hogere zaken dan alleen de stoffelijke. (Ezech.12:2).

Deze lijst is onvolledig. De bedoeling is meer om een algemene indruk te geven van weerspanning in ons dagelijks leven. Daarbij merken we op dat er hier en daar raakvlakken zijn met hysterisch gedrag.

Op het gebied van het geloofsleven speelt de geest van weerspanning een heel gevaarlijke rol. Dat wordt nog apart behandeld.

Israël

Op verschillende plaatsen in de bijbel wordt Israël als waarschuwend voorbeeld genoemd van wat weerspanning kan uitwerken. Hosea 4:16 schrijft, dat Israël weerspanning is als een weerspannige koe. Tegen Ezechiël wordt gezegd, dat hij temidden van een weerspanning geslacht woont (Ezech.12:2). Men leze eventueel ook: Deut.9:24; Ps.78:8. Paulus somt in 1 Corinthiërs 10:1-11 enkele grote zonden van dat volk op die uit weerspanning voortkwamen: afgoderij, hoerij en de Here verzoeken. Hebreeën 3:7-4:11 voegt daar ongelof en ongehoorzaamheid aan toe. Verbittering en verharding van hart waren de gevolgen daarvan, zodat het volk onmogelijk tot de rust van het beloofde land kon binnengaan. En in Numeri 12 en 16 staan de bekende voorbeelden van wederspanning tegen de leiding opgetekend. Het blijkt dat de vijand vooral onder Gods volk huis houdt met de bedoeling het ingaan in Gods land te beletten. Weerstrevende, blokkerende en afremmende processen vinden steeds

---

hun bron in de werking van deze vijand. Het is juist dáárom voor ons van het allergrootste belang zicht te krijgen op deze gevaren. "Het is hun overkomen tot een voorbeeld voor ons en het is opgetekend ter waarschuwing van ons, over wie het einde der eeuwen is gekomen", schrijft Paulus (1 Cor.10:11).

Mozes

Het allerergste dat ons kan overkomen is, na vele jaren volhardend op de hoge weg voortwandelende en strijdende, tenslotte onderuit gehaald worden door weerspanning, zodat het einddoel des geloofs niet bereikt wordt. De grote leider van Israël, Mozes, heeft dit aan den lijve ondervonden. Na vele moeizame jaren van strijd, tegenslag, zorgen en beproevingen naderde hij de grens van het beloofde land. In die kritieke fase viel de vijand fel aan. De weerspanning in het volk sloeg over op Mozes en hij verviel in dezelfde ongehoorzaamheid, Numeri 20:10-12. Het gevolg was dat hij de gemeente des Heren niet in het land zou brengen. Is er een triestere afloop te noemen dan deze? Zie hier de ernst der zaak. Een ernst die de apostel in Hebr.4:11 ons voor houdt, opdat niemand ten val kome door deze voorbeelden van ongehoorzaamheid te volgen. Dit vullen wij in door het advies uit vers 1 serieus te nemen: op je hoede zijn! Dat betekent een waakzaamheid in de geestelijke wereld, in onze eigen hemel en in die van de gemeente. Het evangelie van het Koninkrijk der hemelen leert dat daar de ware vijanden opereren. Zoals de Meester zelf de hemelen is doorgedaan, zo ook zijn volgelingen (Hebr.4:14). Een andere weg is er niet!

Gevaarheid

De visie op de mens door dit evangelie doet ons bidden: verlos ons van de boze (en niet van onszelf), Matth.6:13a en Luc.9:25. Dit duidt er op dat niet de mens zelf de kwade genius is, maar de boze geesten in de hemelse gewesten. Het kwaad is niet een eigenschap van de mens zelf en wordt ook niet biologisch aan het nageslacht doorgegeven. Het zijn de duivel en zijn demonen die de zonde en de ziekte belichamen, Joh.8:44 en 1 Joh.3:8a. Als het menselijk gedrag afwijkingen vertoont van wat de bijbel goed en volkomen noemt,

---

schrijven we die niet aan zijn geaardheid, karakter toe. In ons landje hebben we daar echter wel een handje van. Denk eens in verband met ons onderwerp aan het 'stempel': de koppige groninger, de stijfhoofdige fries, de gesloten drent, de onverzettelijke zeeuw...Negatieve eigenschappen, de mens toegedicht na observatie van zijn gedragingen. Weerspanning per provincie, als volksaard. Het lijkt zo waar te zijn, maar de vijand verschuilt zich er achter. Niet de mens, maar de macht der duisternis is de oorzaak van zulk een 'geaardheid'. Een eeuwenlange claim ligt op hele streken des lands; een heerschappij die door de boze geesten onderhouden wordt van geslacht op geslacht. Wederspannige streekgeesten. Zij programmeren de bevolking. Het evangelie brengt voor al die vormen van subtiële verwording de ware oplossing: bevrijding, herstel en vorming. De mens mag en kan weer zichzelf worden en, in Christus zijnde, weggeleid worden uit de vervreemding van het ware, goddelijke leven dat de Schepper voor ons bedoelt.